

Uchelgais
Gogledd Cymru
Ambition
North Wales

Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2025-2026

Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2025/26

[Drafft terfynol er cymeradwyaeth y CBC]

Cynnwys

1. Pwrpas a chyd-destun statudol
2. Gwybodaeth am Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd
3. Fframwaith llywodraethiant
4. Cwmpas a methodoleg yr adolygiad blynyddol
5. Ffynonellau sicrwydd a'r model Tair Llinell
6. Adolygiad o effeithiolrwydd yn erbyn saith egwyddor CIPFA/SOLACE
7. Datblygiadau llywodraethiant, materion ac asesiad perthnasedd
8. Cynllun gweithredu gwella llywodraethiant 2026/27
9. Casgliad sicrwydd a chymeradwyo

1. Pwrpas a chyd-destun statudol

Mae'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol hwn yn egluro sut y cydymffurfiodd Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd, a oedd yn gweithredu o dan frand Uchelgais Gogledd Cymru, â'i fframwaith llywodraethiant yn ystod 2025/26 ac mae'n adrodd ar effeithiolrwydd y trefniadau hynny.

Mae'r Datganiad yn cael ei baratoi gan ystyried Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'u diwygiwyd), y rheoliadau sy'n berthnasol i gyd-bwyllgorau corfforaethol yng Nghymru, a Fframwaith Cyflawni Llywodraethiant Da mewn Llywodraeth Leol CIPFA/SOLACE.

Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn gyfrifol am sicrhau bod ei fusnes yn cael ei gynnal yn unol â'r gyfraith a safonau priodol; bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu, bod cyfrif priodol amdano a'i fod yn cael ei ddefnyddio'n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol; a bod trefniadau ar waith i reoli risg, sicrhau atebolrwydd a chefnogi'r gwaith o gyflawni ei amcanion statudol a strategol.

Mae'r fframwaith llywodraethiant yn cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliant a'r gwerthoedd y mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cael ei gyfarwyddo a'i reoli drwyddynt. Mae'r system rheolaeth fewnol yn rhan o'r fframwaith hwnnw ac fe'i cynlluniwyd i reoli, yn hytrach na dileu, y risg o fethu â chyflawni amcanion. Felly, mae'n rhoi sicrwydd rhesymol, yn hytrach na sicrwydd llwyr.

2. Gwybodaeth am Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd

Mae Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn gorff corfforaethol statudol a sefydlwyd gan Reoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd 2021. Mae'n cynnwys y chwe chynghor cyfansoddol yng Ngogledd Cymru ac, ar gyfer swyddogaethau cynllunio strategol perthnasol, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri.

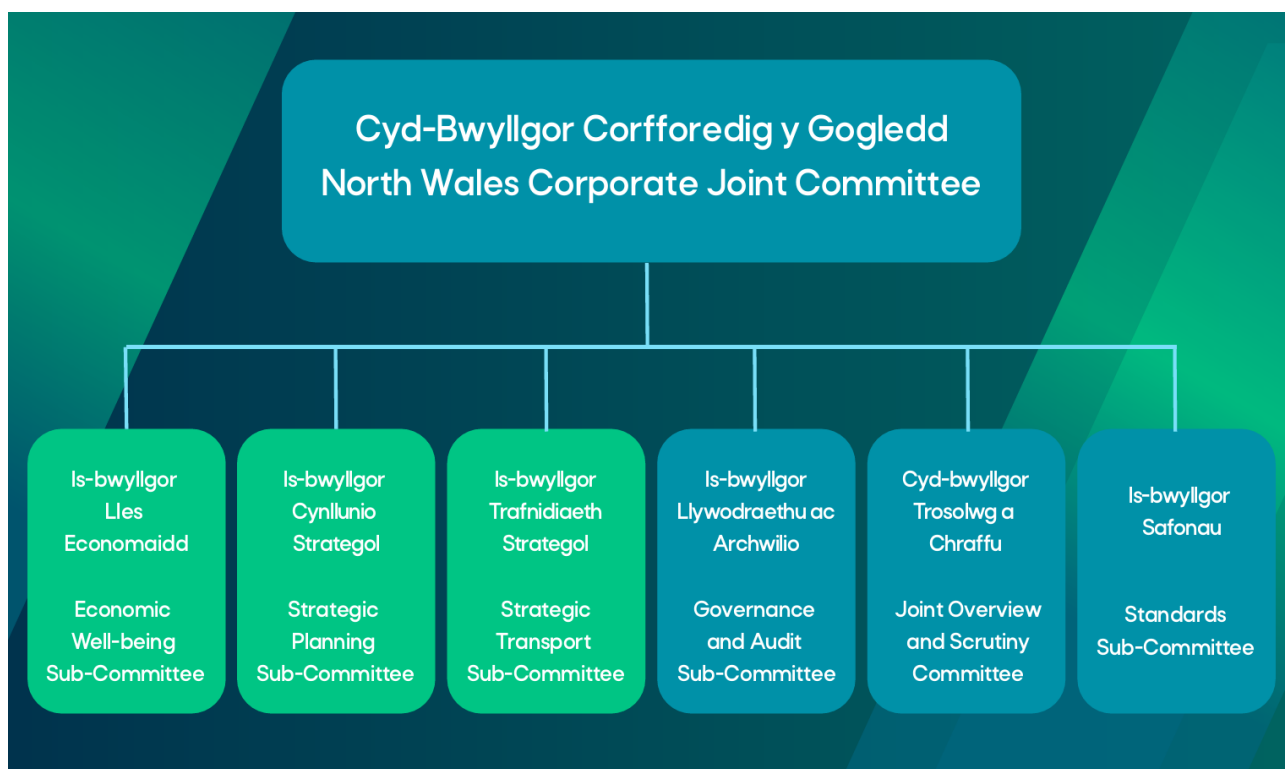
Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn arfer swyddogaethau statudol sy'n ymwneud â llesiant economaidd rhanbarthol, cynllunio trafnidiaeth ranbarthol a chynllunio datblygu strategol. Ar 1 Ebrill 2025, trosglwyddodd y cyfrifoldeb dros gyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru o drefniadau Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig hefyd yn cefnogi'r trefniadau llywodraethiant a chyflawni ar gyfer Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.

Felly, blwyddyn 2025/26 oedd y flwyddyn ariannol lawn gyntaf lle cyfunodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig ei swyddogaethau statudol gyda chyfrifoldeb am y Cynllun Twf a threfniadau sefydliadol, staffio, ariannol a llywodraethiant cysylltiedig.

3. Fframwaith llywodraethiant

Cyfansoddiad y Cyd-bwyllgor Corfforedig yw prif ffynhonnell ei fframwaith llywodraethiant. Mae'n nodi strwythurau gwneud penderfyniadau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, trefniadau pwyllgorau ac is-bwyllgorau (gweler Ffigur 1 y strwythur terfynol arfaethedig) cynlluniau dirprwy, rheolau gweithdrefnau ariannol a chontractau, trefniadau mynediad at wybodaeth, a gofynion ymddygiad aelodau a swyddogion.

Cefnogir y fframwaith llywodraethiant gan swyddogion statudol y Cyd-bwyllgor Corfforedig, trefniadau uwch reolwyr, archwilio mewnol ac allanol, trefniadau lefel gwasanaeth, sicrwydd rhaglenni a phrosiectau, rheoli risg a pherfformiad a gwaith yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Cynhaliwyd cynlluniau cymeradwy a threfniadau monitro ar gyfer swyddogaethau unigol; nid oedd un Cynllun Corfforaethol trosfwaol na golwg gyfunol ar berfformiad corfforaethol ar waith eto. Er mwyn eglurder, ar y pryd, nid oedd yr Is-bwyllgor Safonau na'r Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu wedi'u sefydlu.

Ffigur 1: Strwythur pwyllgor ac is-bwyllgor Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (arfaethedig)

4. Cwmpas a methodoleg yr adolygiad blynyddol

Mae'r adolygiad yn ymdrin â fframwaith llywodraethiant cyfan y Cyd-bwyllgor Corfforedig, gan gynnwys cydymffurfriad cyfansoddiadol, safonau moesegol, penderfyniadau aelodau a swyddogion, rheolaeth ariannol, rheoli risg a pherfformiad, tryloywder, llywodraethu gwybodaeth, llywodraethu partneriaethau a rhaglenni, capasiti'r gweithlu, trefniadau archwilio a sicrwydd.

Y Swyddog Monitro sy'n arwain yr asesiad mewn ymgynghoriad â'r Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Cyllid. Mae swyddogion cyfrifol yn darparu gwybodaeth ffeithiol wedi'i thargedu a sicrwydd ar sail eithriadau ar gyfer y meysydd y maent yn berchen arnynt. Mae'r Rheolwr Adnoddau a Gweithrediadau yn cydlynu tystiolaeth weithredol a rheoli dogfennau. Mae'r Prif Swyddog Cyllid yn cydlynu risg gorfforaethol a thystiolaeth archwilio, ac ystyrir bod tystiolaeth Archwilio Cymru ar gael. Mae'r Swyddog Monitro wedyn yn asesu dibynadwyedd a pherthnasedd, yn pennu effeithiolrwydd yn erbyn saith egwyddor CIPFA/SOLACE, yn setlo'r camau gwella ac yn drafftio'r casgliad sicrwydd cyffredinol. Y bwriad yw y bydd yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn goruchwyllo ac yn monitro'r gwaith o gyflawni'r Cynllun Gwella Llywodraethiant sy'n deillio ohono.

Perthnasedd a gwerthuso

Dylid asesu'r dystiolaeth o ran perthnasedd, dibynadwyedd ac amseroldeb. Dylid dosbarthu materion a nodwyd yn gyson fel a ganlyn: (a) mater llywodraethiant sylweddol; (b) gwendid sylweddol neu fater rheoli y mae angen ei ddatgelu; (c) cam datblygu llywodraethiant; neu (d) mater gweithredol arferol nad oes angen ei gynnwys yn y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol.

5. Ffynonellau sicrwydd a'r model Tair Llinell

Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn defnyddio dull Tair Llinell i wahaniaethu rhwng cyfrifoldeb rheoli a goruchwyliaeth gorfforaethol a sicrwydd annibynnol.

Llinell	Prif gyfrifoldeb	Engbreffftiau yn Uchelgais Gogledd Cymru	Tystiolaeth sicrwydd nodweddiadol
Llinell gyntaf	Mae'r rheolwyr yn berchen ar risgiau, rheolaethau, perfformiad a darpariaeth ac yn eu rheoli.	Prif Weithredwr, Rheolwr Adnoddau a Gweithrediadau, arweinwyr rhaglenni a phrosiectau, deiliaid cyllidebau a rheolwyr contractau.	Sicrwydd rheoli wedi'i dargedu; adroddiadau risg a pherfformiad; cofnodion rheoli; adrodd ar eithriadau.
Ail linell	Mae swyddogaethau corfforaethol yn gosod fframweithiau, yn cynghori, herio a monitro.	Cyfreithiol a llywodraethiant, cyllid, risg, caffael, Adnoddau Dynol, llywodraethu gwybodaeth, gwasanaethau democrataidd.	Cydymffurfio â pholisïau; sylwadau swyddogion statudol; adroddiadau monitro; logiau eithriadau.
Trydedd linell	Sicrwydd annibynnol ar lywodraethiant, risg a rheolaeth.	Archwilio Mewnol, Archwilio Cymru ac adolygiadau annibynnol eraill.	Barn archwilio flynyddol a gwaith archwilio wedi'i gwblhau o fewn y cwrmpas; Archwilio Cymru a chanfyddiadau annibynnol eraill fel y maent ar gael.

Ffynonellau sicrwydd

Ffynhonnell sicrwydd	Rôl yn yr adolygiad	Tystiolaeth a ystyriwyd
Prif Weithredwr	Rheolaeth gorfforaethol, capasiti sefydliadol a sicrwydd gweithredol.	Tystiolaeth weithredol, gan gynnwys trefniadau staffio/gwasanaethau a gynhelir; sicrwydd corfforaethol terfynol y Prif Swyddog Gweithredol
Swyddog Monitro	Cyfreithlondeb, cydymffurfiaeth gyfansoddiadol, llywodraethiant moesegol, gwneud penderfyniadau ac asesu perthnasedd.	Cofnodion cyfansoddiadol/llywodraethiant, penderfyniadau pwyllgorau ac adolygiad llywodraethu.
Prif Swyddog Cyllid	Rheolaeth ariannol, rheolaeth fewnol a risg gorfforaethol.	Cafwyd cadarnhad drwy'r Prif Swyddog Cyllid nad oedd unrhyw faterion Archwilio Mewnol perthnasol wedi cael eu nodi. Roedd yr adolygiad hefyd yn ystyried canfyddiadau archwilio perthnasol o'r flwyddyn flaenorol. Tystiolaeth risg gorfforaethol 2025/26; sicrwydd ariannol y Prif Swyddog Cyllid
Archwiliad Mewnol	Sicrwydd annibynnol ar lywodraethiant, rheoli risg a rheolaeth o fewn cwrmpas y gwaith a gwblhawyd.	Deunydd y flwyddyn flaenorol ar gyfer cyd-destun hanesyddol; 2025/26
Archwilio Cymru	Archwiliad allanol a sicrwydd annibynnol arall.	Canfyddiadau archwiliad allanol perthnasol a sicrwydd y flwyddyn flaenorol lle bo hynny'n berthnasol.
Arweinwyr swyddogaethol a rhaglenni	Tystiolaeth ffeithiol llinell gyntaf ac adroddiadau eithrio.	Wedi cyhoeddi papurau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r is-bwyllgor; Map adrodd ar Weithrediadau a nodyn llywodraethiant 2025/26; cofnodion llywodraethu rhaglenni'r

Ffynhonnell sicrwydd	Rôl yn yr adolygiad	Tystiolaeth a ystyriwyd
		Cynllun Twf; tystiolaeth a sicrwydd swyddogion rheng flaen perthnasol

6. Adolygiad o effeithiolrwydd yn erbyn y saith egwyddor llywodraethiant

Mae'r asesiad canlynol yn crynhoi'r trefniadau llywodraethiant a adolygwyd, yr asesiad sy'n seiliedig ar dystiolaeth o effeithiolrwydd, y cyfyngiadau sylweddol a nodwyd ac unrhyw gamau gwella dilynol.

Egwyddor A: Ymddwyn yn ddidwyll, dangos ymrwymiad cryf i werthoedd moesegol a pharchu rheolaeth y gyfraith

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Mae datganiadau a chofrestrau buddiannau aelodau wedi cael eu cwblhau a'u cyhoeddi. Mae Cod Ymddygiad ffurfiol i weithwyr yn cael ei ddatblygu gan y Tîm Cyfreithiol a Llywodraethiant. Mae materion cyfreithiol sy'n ymwneud â dehongli'r rheoliadau perthnasol a chymhwysedd i fod yn aelod o'r Is-bwyllgor Safonau bellach wedi'u datrys; mae cylch gorchwyl drafft wedi'i baratoi i'w gymeradwyo a'i fabwysiadu gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig. Mae cyngor swyddogion statudol wedi'i wreiddio yn y fframwaith gwneud penderfyniadau, ac mae angen sylwadau cyfreithiol ac ariannol ar adroddiadau pwyllgor. Mae polisïau drafft ar chwythu'r chwiban ac atal twyll hefyd wedi cael eu paratoi ac yn aros i gael eu mabwysiadu'n ffurfiol.
Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Yn gyffredinol, roedd gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig drefniadau gweithredol i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau cyfreithiol a moesegol yn ystod 2025/26, yn enwedig drwy gyngor statudol gan swyddogion wedi'i wreiddio a chasglu a chyhoeddi buddiannau aelodau. Fodd bynnag, nid oedd y fframwaith llywodraethiant moesegol wedi aeddfedu'n llawn yn ystod y flwyddyn. Gohiriwyd sefydlu'r Is-bwyllgor Safonau wrth i faterion cyfreithiol yn ymwneud â chymhwysedd aelodaeth gael eu datrys, ac nid oedd Cod Ymddygiad ffurfiol i weithwyr wedi cael ei fabwysiadu eto. Mae'r materion hynny wedi mynd rhagddynt ers hynny, gyda'r mater cyfreithiol wedi'i ddatrys, y cylch gorchwyl drafft wedi'i baratoi a'r gwaith polisi ategol wedi'i ddatblygu. Ar sail y dystiolaeth a adolygwyd, gellir disgrifio'r rhain orau fel bylchau datblygu-llywodraethiant yn hytrach na thystiolaeth o fethiant sylweddol o ran uniondeb, cyfreithlondeb neu wneud penderfyniadau moesegol.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Ni chafodd yr Is-bwyllgor Safonau ei sefydlu'n llawn yn ystod 2025/26 ac roedd Cod Ymddygiad ffurfiol i weithwyr yn dal heb ei gwblhau. Ni nodwyd unrhyw dystiolaeth bod y bylchau hyn wedi arwain at wneud penderfyniadau anghyfreithlon perthnasol, gwrthdaro buddiannau heb ei reoli na methiant llywodraethiant moesegol sylweddol.
Camau gwella	Cam 3 - cwblhau ac ymgorffori'r fframwaith llywodraethiant moesegol, gan gynnwys cymeradwyo a sefydlu trefniadau'r Is-bwyllgor Safonau, mabwysiadu'r Cod Ymddygiad i weithwyr a chwblhau'r polisïau ategol ar chwythu'r chwiban a gwrth-dwyll.

Egwyddor B: Sicrhau didwylledd ac ymgysylltu cynhwysfawr â rhanddeiliaid

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Cyhoeddi agendâu, adroddiadau, cofnodion a phenderfyniadau; blaenraglen waith; a threfniadau cyfranogiad y cyhoedd; ymgynghori ac ymgysylltu â sefydliadau; craffu drwy gynghorau cyfansoddol a datblygu trefniadau cyd-graffu. Mae trefniadau'r Cynllun Twf hefyd yn caniatáu i aelodau'r chwe chyngor cyfansoddol gymryd rhan yn y gwaith o graffu ar raglenni; er nad yw hyn yn gyfystyr â chyd-bwyllgor craffu cwbl weithredol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig, ac ni fwriedir iddo fod chwaith.
---	--

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Cadarnhaodd y Gwasanaethau Democrataidd, a ddarparwyd i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig gan Gyngor Gwynedd, fod agendâu, adroddiadau, cofnodion a phenderfyniadau wedi cael eu cyhoeddi'n gyffredinol drwy'r trefniadau arferol yn ystod 2025/26. Fodd bynnag, roedd yna achosion cyfyngedig o gyhoeddi agendâu yn hwyr, a phwysau mewnol rheolaidd o ran amserlenni cyhoeddi cyfarfodydd. Cyhoeddwyd cofnodion yn gyffredinol gyda'r agenda ar gyfer y cyfarfod dilynol; mae cyhoeddi cofnodion drafft yn gynharach yn fwiad ar gyfer gwella'r gwasanaeth, yn amodol ar yr adnoddau sydd ar gael. Nid oedd trefniadau trosolwg a chraffu ar y cyd yn weithredol yn ystod y flwyddyn ac roeddent yn dal i gael eu datblygu, tra bod y llwybrau craffu statudol sydd ar gael drwy'r cynghorau cyfansoddol yn dal ar waith. Yn gyffredinol, roedd y fframwaith tryloywder yn gweithredu'n ymarferol, ond mae angen cryfhau prydlondeb cyhoeddi, datblygu craffu a chadernid prosesau ymhellach.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Mae'r dystiolaeth yn nodi gwendid cyson o ran prydlondeb a chadernid o ran cyhoeddi agendau, a model craffu ar y cyd anghyflawn, yn hytrach na methiant systemig o ran didwylledd neu atebolrwydd. Nid yw'r deunydd a adolygwyd yn sefydlu diffyg cydymffurfio eang o ran cyhoeddi na methiant sylweddol o ran craffu. Mae'r materion hyn yn faterion datblygu-lywodraethiant y mae angen eu cwblhau, a threfniadau mwy cadarn.
Camau gwella	Camau 2 a 3 - cryfhau rheolaethau blaengynllunio a chyhoeddi a chwblhau trefniadau cyd-graffu cymesur.

Egwyddor C: Diffinio deilliannau yn nhermau buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Nodwyd canlyniadau statudol a rhaglenni'r Cyd-bwyllgor Corfforedig mewn cynlluniau swyddogaethol-benodol cymeradwy yn hytrach nag un Cynllun Corfforaethol troswaol. Mae'r map adrodd ar Weithrediadau yn nodi Cytundeb Terfynol, Cytundeb Cyflenwi a Chyllido ac Achos Busnes Portffolio'r Cynllun Twf; rhaglen gytunedig y Parth Buddsoddi a'r cynllun cyflawni blynnyddol; cynlluniau sgiliau ac ynni rhanbarthol; y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a Chynllun Cyflawni Blwyddyn 1; Cytundeb Cyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol; a Chynllun Trawsnewid. Roedd llwybrau adrodd yn amrywio yn ôl swyddogaeth. Adroddwyd ar berfformiad y Cynllun Twf bob chwarter i'r Is-bwyllgor Llesiant Economaidd ac i sianeli craffu'r llywodraeth ac awdurdodau lleol; adroddwyd ar ddarpariaeth y Parth Buddsoddi drwy ei drefniadau cynghori a llesiant economaidd; ac adroddwyd ar gynnydd trafndiaeth a chynllunio strategol drwy ei is-bwyllgorau. Roedd monitro pellach yn cynnwys adrodd i Lywodraeth Cymru ar sgiliau ac ynni ac adroddiadau chwe misol y Cyd-bwyllgor Corfforedig ar drawsnewid. Roedd gan y Cynllun Twf hefyd fframwaith gwireddu manteision a datganiad a methodoleg allyriadau carbon a bioamrywiaeth.
--	--

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Mae'r dystiolaeth Gweithrediadau yn cadarnhau bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi cymeradwyo cynlluniau a llwybrau monitro adnabyddadwy ar draws ei brif swyddogaethau yn ystod 2025/26. Roedd y Cynllun Twf wedi sefydlu fframwaith adrodd chwarterol, wedi'i ategu gan asesiad blynyddol o'r portffolio/rhaglen/prosiect a chyfarfodydd â Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Mae'r papurau cynllunio strategol a thrafnidiaeth sydd wedi'u cyhoeddi yn dangos cynnydd drwy'r camau ymgynghori, cynllunio a phenderfyniadau aelodau perthnasol; defnyddiodd y Parth Buddsoddi adroddiadau rhaglenni a chynlluniau cyflawni blynyddol. Roedd trefniadau gwreiddu buddion a charbon/bioamrywiaeth y Cynllun Twf yn darparu fframwaith ar gyfer asesu'r manteision a fwriadwyd; nid yw eu bodolaeth, ynddo'i hun, yn dystiolaeth bod yr holl fanteision wedi'u cyflawni. Mae'r Arweinwyr Cynllunio Strategol a Thrafnidiaeth Strategol o'r farn bod y papurau a gyhoeddwyd yn cynnwys y wybodaeth bwysig ar gyfer eu priod feysydd. Gyda'i gilydd, mae'r ffynonellau hyn yn dangos canlyniadau diffiniedig a goruchwyliaeth weithredol ar lefel rhaglen, heb sefydlu un asesiad o gyflawni ar draws y sefydliad yn erbyn yr holl ganlyniadau.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Nid oedd gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig Gynllun Corfforaethol trosfwaol nac un golwg gyfunol ar berfformiad ar draws ei swyddogaethau. Nid oedd hyn yn golygu bod canlyniadau neu adroddiadau'n absennol: roedd cynlluniau rhaglenni cymeradwy ac adroddiadau'n bodoli, ond roedd amllder, derbynwyr ac aeddfedrwydd y monitro'n amrywio. Mae'r map adrodd ar Weithrediadau'n dangos hefyd bod rhai llwybrau adrodd i'r dyfodol eto i'w cadarnhau. Mae diffyg barn gorfforaethol gyfunol yn fater datblygu-llywodraethu cymesur, nid tystiolaeth ynddo'i hun o danberfformiad sylweddol neu fethiant sylweddol.
Camau gwella	Cam 4 - llunio adroddiadau rhaglenni presennol yn farn gryno a chymesur ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig am ganlyniadau strategol, perfformiad ac eithriadau perthnasol. Nid oes angen i hyn olygu fframwaith cynllunio corfforaethol newydd na dyblygu adroddiadau rhaglenni sydd wedi'u sefydlu.

Egwyddor D: Penderfynu ar yr ymyriadau sydd eu hangen i sicrhau'r canlyniadau a fwriedir yn y ffordd orau bosibl

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Gwneud penderfyniadau ffurfiol gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r is-bwyllgor; cyngor swyddogion statudol; Cytundeb Cyflawni a Chyllid y Cynllun Twf, y Bwrdd Portffolio a byrddau rhaglenni/prosiectau; prosesau achosion busnes a phyrth; Uwch Swyddogion Cyfrifol portffolio, rhaglenni a phrosiectau a enwir; a'r trefniadau caffael, contractio a chyllido presennol. Mae gweithrediadau'n adrodd bod achosion busnes y Cynllun Twf yn dilyn y model Pum Achos ac Achosion Busnes Gwell/canllawiau Llyfr Gwyrdd perthnasol a'u bod yn destun adolygiad porth annibynnol ar bwyntiau penderfynu allweddol. Mae cytundebau cyllido gyda phrif noddwyr prosiectau yn mynd i'r afael â gwrthdaro rhwng buddiannau a chaffael tryloyw, cystadleuol a chynaliadwy.
---	--

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Mae adroddiadau Gweithrediadau am lywodraethu'r Cynllun Twf yn darparu tystiolaeth rheng flaen o lwybrau penderfynu wedi'u diffinio: Ystyriaeth y Bwrdd Portffolio cyn cyflwyno adroddiadau i'r Is-bwyllgor Llesiant Economaidd, ymgysylltu â byrddau rhaglenni/prosiectau a llywodraethiant lle bo hynny'n briodol, ac adolygu achosion busnes/porth. Mae Uwch Swyddog Cyfrifol portffolio ac Uwch Swyddogion Cyfrifol rhaglenni/prosiectau yn cefnogi atebolrwydd. Defnyddiodd y rhaglen drafnidiaeth lwybr penderfynu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig pan nad oedd amserlenni Ariannu Trafnidiaeth Rhanbarthol Llywodraeth Cymru yn cyd-fynd â llywodraethiant lleol, gan arwain at gyfarfod ychwanegol o'r Cyd-bwyllgor Corfforedig; roedd cynnig diweddarach gan awdurdod dirprwyedig yn mynd i'r afael â'r broses newid yn ystod y flwyddyn ar ôl i'r canllawiau gael eu gohirio. Mae'r rhain yn enghreifftiau o addasu i drefniadau newydd yn hytrach na thystiolaeth bod llwybrau penderfynu priodol wedi cael eu hosgoi. Roedd y Rheolau Gweithdrefnau Contractau yn dal ar waith, er bod eu hadolygiad a'r broses o ddisodli templedi contractau a etifeddwyd yn anghyflawn.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Mae angen moderneiddio'r Rheolau Gweithdrefnau Contractau a thempledi contractau a etifeddwyd, ac ni chafodd trefniadau penderfyniadau cyllido trafnidiaeth yn ystod y flwyddyn eu setlo mor gynnar â'r bwriad. Nid yw'r nodyn Gweithrediadau yn sefydlu'n annibynnol bod pob porth prosiect, proses gaffael noddwyr na rheolaeth wedi gweithredu heb eithriad; ni thyrir bod sicrwydd cyffredinol o'r fath yn bodoli. Nid yw'r deunydd a adolygwyd yn dangos unrhyw fethiant sylweddol.
Camau gwellu	Cam 2 - cwblhau'r adolygiad o'r fframwaith cyfansoddiadol, dirprwyo a chaffael, gan gynnwys Rheolau Gweithdrefnau Contractau wedi'u diweddarau, templedi contract priodol a llwybrau penderfynu clir ar gyfer newidiadau i raglenni yn ystod y flwyddyn.

Egwyddor E: Datblygu capasiti'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, gan gynnwys arweinyddiaeth a gallu unigol

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Strwythur y sefydliad a chapasiti swyddogion statudol; recriwtio a swyddi gwag; cynefino a gallu; rheoli perfformiad; olyniaeth a pharhad busnes; trefniadau cymorth a gynhelir a chytundebau lefel gwasanaeth.
Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Parhaodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig i ddatblygu ei gapasiti sefydliadol yn ystod 2025/26 wrth i'w gyfrifoldebau statudol a'i gyfrifoldebau dros raglenni ehangu. Mae capasiti wedi cynyddu drwy ymarferion recriwtio rheolaidd ac mae'r sefydliad wedi parhau i ddefnyddio cymorth gan Gyngor Gwynedd, gan gynnwys Adnoddau Dynol, cyllid a Gwasanaethau Democrataidd. Parhaodd y gwasanaethau a gynhelir i weithredu yn ystod y flwyddyn. Roedd cytuno ar gytundeb lefel gwasanaeth cynhwysfawr ar gyfer y trefniadau a gynhelir wedi cymryd mwy o amser na'r disgwyl, ond mae'r cytundeb bellach yn agos at gael ei gwblhau a'i lofnodi. Ar sail yr wybodaeth a ddefnyddiwyd ar gyfer y drafft hwn, nid oedd yr oedi wedi arwain at unrhyw fethiant sylweddol o ran parhad gwasanaeth na rheolaeth weithredol. Felly, mae'r sefyllfa gyffredinol yn un o sefydliad sy'n parhau i feithrin gallu a ffurfioli trefniadau ategol yn hytrach nag un nad yw'n meddu ar y gallu i gyflawni ei swyddogaethau.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Roedd yr oedi cyn cwblhau'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth ar gyfer gwasanaethau a gynhelir wedi lleihau eglurder ffurfiol ynghylch safonau gwasanaeth, atebolrwydd, perfformiad a threfniadau uwchgysylltu yn ystod rhan o'r cyfnod. Mae recriwtio parhaus hefyd yn adlewyrchu'r angen i feithrin cadernid wrth i fodel gweithredu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ehangu. Ni nodwyd unrhyw fethiant sylweddol o ran darparu gwasanaethau na chapasiti sefydliadol.

Camau gwella	Cam 4 - cwblhau a gwreiddio Cytundeb Lefel Gwasanaeth gwasanaethau a gynhelir a pharhau i adolygu capasiti, cydnherthedd a dibyniaethau personau allweddol yn gymesur wrth i fodel gweithredu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ddatblygu.
--------------	--

Egwyddor F: Rheoli risgiau a pherfformiad drwy reolaeth fewnol gadarn a rheolaeth ariannol gyhoeddus gref

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Mae trefniadau rheoli ariannol y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cael eu goruchwyllo gan y Prif Swydddog Cyllid, gyda rheolaeth gyllidebol, monitro ariannol ac adrodd yn cael eu cyflawni drwy'r fframwaith rheolaeth ariannol sefydledig. Adroddir ar berfformiad ariannol a chronfeydd wrth gefn i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ac is-bwyllgorau perthnasol. Yn ystod 2025/26, datblygwyd cofrestr risg gorfforaethol ddrafft ond nid oedd wedi cael ei chymeradwyo'n ffurfiol. Roedd y Cynllun Twf yn cynnal cofrestr risg gynhwysfawr ar gyfer rhaglenni, a oedd yn cael ei hadolygu'n gyson ac yn adrodd yn rheolaidd i'r Is-bwyllgor Llesiant Economaidd. Roedd yr adolygiad hefyd yn defnyddio'r wybodaeth sicrwydd archwilio a ddarparwyd drwy'r Prif Swydddog Cyllid ac adroddiadau perthnasol Archwilio Cymru.
Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Roedd trefniadau monitro ariannol a rheoli risg ar lefel rhaglen ar waith yn ystod y flwyddyn. Yn benodol, roedd y Cynllun Twf yn cynnal fframwaith adrodd ar risg sefydledig, gan adrodd yn rheolaidd i aelodau. Roedd y fframwaith rheoli risg gorfforaethol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn llai datblygedig. Er bod gwaith yn mynd rhagddo ar gofrestr risg gorfforaethol, roedd absenoldeb fframwaith sydd wedi'i gymeradwyo a'i wreiddio'n ffurfiol yn cyfyngu ar gysondeb y gwaith o nodi, perchnogi ac uwchgysgu risgiau gorfforaethol ar draws y sefydliad. Mae'r adolygiad wedi ystyried sicrwydd y Prif Swydddog Cyllid a chanfyddiadau perthnasol yr Archwiliad Mewnol (os bu rhai) wrth asesu effeithiolrwydd rheolaeth ariannol a rheolaeth fewnol.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Y prif wendid oedd diffyg fframwaith rheoli risg gorfforaethol wedi'i gymeradwyo a'i wreiddio'n ffurfiol. Roedd y trefniadau presennol ar lefel rhaglen yn darparu rheolaethau pwysig ond nid oeddent yn system rheoli risg gynhwysfawr ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig.
Camau gwella	Camau 1, 2 a 5 - cymeradwyo a gwreiddio'r fframwaith risg gorfforaethol; cwblhau'r adolygiad caffael/cyfansoddiadol; a chryfhau gwaith archwilio a sicrwydd integredig dilynol.

Egwyddor G: Gweithredu arferion da o ran tryloywder, adrodd ac archwilio er mwyn sicrhau atebolrwydd effeithiol

Trefniadau llywodraethiant a thystiolaeth	Cyhoeddi adroddiadau a phenderfyniadau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r is-bwyllgor; adroddiadau perfformiad swyddogaethol a rhaglenni; cyfranogiad craffu gan aelodau o'r chwe chyngor cyfansoddol yn nhrefniadau'r Cynllun Twf; yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio; Archwilio Mewnol, Archwilio Cymru a chamau dilynol. Mae map adroddiadau Gweithrediadau yn nodi adroddiadau i'r Is-bwyllgorau Llesiant Economaidd, Trafnidiaeth Strategol a Chynllunio Strategol, y Cyd-bwyllgor Corfforedig a chyllidwyr allanol, gydag amllder yn amrywio yn ôl rhaglen.
---	--

Asesu effeithiolrwydd yn ystod 2025/26	Mae map adroddiadau'r Tîm Gweithrediadau a nodyn llywodraethu'r Cynllun Twf yn dangos llwybrau sefydledig ar gyfer adrodd ar weithgarwch rhaglenni i aelodau, cyllidwyr a chyrrff goruchwyllo eraill. Mae trefniadau'r Cynllun Twf yn caniatáu i'r chwe chyngor gymryd rhan mewn craffu; ni ddylai'r trefniant penodol i raglen hwnnw gael ei gyfuno â chyd-bwyllgor trosolwg a chraffu cwbl weithredol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig. Cadarnhaodd y Gwasanaethau Democrataidd fod cyhoeddiadau rheolaidd ar waith yn gyffredinol ond roeddent yn nodi pwysau o ran amserlen-agenda a phroblemau cworwm GASC. Mae deunyddiau archwilio'r flwyddyn flaenorol yn cynnig cefndir defnyddiol, nid amnewidyn ar gyfer sefyllfa archwilio 2025/26.
Gwendidau, eithriadau neu gyfyngiadau	Nid oedd cworwm mewn dau gyfarfod GASC wedi'u trefnu a chododd anhawster arall ym mis Medi 2026. Cyhoeddwyd rhai agendau yn hwyr; nid yw'r gwaith o adrodd ar raglenni wedi cael ei gyfuno i greu darlun ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig eto. Nid oes unrhyw fethiant rheoli sylweddol, nad yw wedi cael sylw, wedi cael ei ddangos o ganlyniad i'r problemau cworwm, ond mae cadernid goruchwyllo a chyfanrwydd y sicrwydd yn dal yn faterion byw.
Camau gwella	Cam 5 - cryfhau presenoldeb/cworwm GASC, cynllunio gwaith blynnyddol ac olrhain sicrwydd/camau gweithredu integredig, gan gynnwys uwchgyfeirio camau gweithredu hwyr neu risg uchel.

7. Datblygiadau llywodraethiant, materion ac asesiad perthnasedd

Mae'r adolygiad yn gwahaniaethu materion llywodraethiant arwyddocaol oddi wrth wendidau perthnasol, camau gweithredu datblygu-llywodraethiant a materion gweithredol arferol. Wrth asesu perthnasedd, rhoddwyd ystyriaeth i effaith wirioneddol, y risg sy'n cael ei chreu, p'un a yw gwendid yn ynysig neu'n systemig, ac effeithiolrwydd rheolaethau digolledu.

Mater llywodraethiant	Tystiolaeth / sefyllfa	Dyfarniad perthnasedd	Triniaeth derfynol
Fframwaith risg a sicrwydd corfforaethol	Datblygwyd cofrestr risg gorfforaethol ddrafft y Cyd-bwyllgor Corfforedig ond ni chafodd ei chymeradwyo'n ffurfiol. Roedd risgiau'r Cynllun Twf yn cael eu rheoli drwy gofrestr gynhwysfawr sy'n cael ei hadolygu'n barhaus ac adroddiadau rheolaidd gan aelodau.	Gwendid rheoli/datblygu llywodraethiant. Mae'r bwlch corfforaethol yn gofyn am weithredu, ond rhoddwyd rheolaethau digolledu ar lefel rhaglen ar waith ac ni nodwyd unrhyw fethiant llywodraethiant arwyddocaol.	Egwyddor F; Cam 1.
Tryloywder democrataidd, craffu a chyhoeddi	Roedd trefniadau cyhoeddi ar waith yn gyffredinol, ond cyhoeddwyd rhai agendau yn hwyr ac roedd pwysau o ran amserlen yn codi dro ar ôl tro. Roedd trefniadau craffu ar y cyd yn dal i gael eu datblygu; roedd llwybrau craffu cynghorau cyfansoddol yn dal ar gael.	Gwendid datblygu/rheoli llywodraethiant yn hytrach na methiant systemig i fod yn agored neu'n atebol.	Egwyddor B; Camau 2 a 3.

Mater llywodraethiant	Tystiolaeth / sefyllfa	Dyfarniad perthnasedd	Triniaeth derfynol
Safonau a llywodraethiant moesegol	Casglwyd a chyhoeddwyd buddiannau'r aelodau a chafodd cyngor swyddogion statudol ei wreiddio. Gohiriwyd sefydlu'r Is-bwyllgor Safonau tra datryswyd materion yn ymwneud â chymhwysedd aelodau. Roedd angen cwblhau Cod Ymddygiad Cyflogeion a pholisïau ategol o hyd.	Angen datblygu llywodraethiant a'i wreiddio; ni nodwyd methiant perthnasol o ran moeseg na chyfreithlondeb.	Egwyddor A; Cam 3.
Cyfansoddiad, dirprwyaethau, caffael a llwybrau penderfyniadau	Parhaodd y model gweithredu i esblygu ar ôl trosglwyddo'r Cynllun Twf. Mae Gweithrediadau'n adrodd ar Gytundeb Cyflenwi a Chyllid, Bwrdd Portffolio, Uwch Swyddogion Cyfrifol rhaglenni/prosiectau ac adolygiadau pyrrh/achos busnes Pum Achos. Mae angen diweddarau Rheolau Gweithdrefnau Contractau a thempledi a etifeddwyd; o bryd i'w gilydd roedd amserlenni/canllawiau cyllido trafnidiaeth yn gofyn am benderfyniadau ychwanegol neu ddiweddarach gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig.	Datblygu llywodraethiant. Ni nodwyd unrhyw benderfyniad anghyfreithlon perthnasol na methiant o ran caffael.	Egwyddor D; Cam 2.
Sicrwydd a gwytnwch GASC	Nid oedd cworwm mewn dau gyfarfod GASC a drefnwyd a chododd anhawster cworwm pellach ar ôl addasiadau i drefniadau cworwm.	Gwendid o ran cadernid sicrwydd yn galw am weithredu, ond ni ddangoswyd bod methiant arwyddocaol o ran rheoli, nad yw wedi cael sylw, wedi arwain at hynny.	Egwyddor G; Cam 5.
Gwasanaethau a gynhelir, capasiti a pherfformiad corfforaethol	Mae'r Tîm Gweithrediadau yn cofnodi penodiadau allweddol a chymorth arbenigol interim, ac yn adrodd bod gwasanaethau a gynhelir wedi cael eu derbyn yn unol â Chytundebau Lefel Gwasanaeth arfaethedig tra'n disgwyl cytundeb ffurfiol. Roedd cynlluniau a llwybrau adrodd wedi'u cymeradwyo ar gyfer swyddogaethau penodol ar waith, ond nid oedd Cynllun Corfforaethol trosfwaol na golwg gyfunol ar berfformiad ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn bodoli.	Datblygu llywodraethiant. Mae angen cryfhau safonau gwasanaeth ffurfiol a goruchwyllo perfformiad corfforaethol. Nid yw'r dystiolaeth yn sefydlu ymyrraeth berthnasol ar wasanaeth na methiant cyflawni systemig.	Egwyddorion C ac E; Cam 4.

Mater llywodraethiant	Tystiolaeth / sefyllfa	Dyfarniad perthnasedd	Triniaeth derfynol
Archwilio, polisi a materion rheoli eraill	Mae tystiolaeth archwilio mewnol/allanol y flwyddyn flaenorol yn darparu cyd-destun yn unig. Mae sicrwydd archwilio perthnasol, datblygu polisi corfforaethol a materion rheoli eraill wedi cael eu hystyried fel rhan o'r adolygiad. Ni nodwyd unrhyw fater llywodraethiant arwyddocaol ychwanegol o'r wybodaeth a ddarparwyd. Ymdrinnir â materion datblygu polisi sy'n weddill drwy'r Cynllun Gwella Llywodraethiant	Ni ddangosir unrhyw fethiant arwyddocaol gan y dystiolaeth a adolygir ar hyn o bryd.	Egwyddorion A, F a G; Camau 2, 3 a 5.

Asesu perthnasedd

Ar sail y wybodaeth a adolygwyd hyd yma, ni ddangoswyd methiant llywodraethiant arwyddocaol yn ystod 2025/26. Roedd y fframwaith risg corfforaethol ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn dal i gael ei ddatblygu, ac nid oedd yna Gynllun Corfforaethol trosfwaol na darlun cyfunol unigol o berfformiad ar draws swyddogaethau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Er hynny, roedd cynlluniau rhaglenni cymeradwy ac adroddiadau rheolaidd yn cael eu gweithredu mewn meysydd unigol, yn enwedig y Cynllun Twf. Mae materion eraill y mae angen eu cwblhau yn cynnwys y fframwaith cyfansoddiadol/caffael, llywodraethiant democrataidd a moesegol, Cytundebau Lefel Gwasanaeth gwasanaethau a gynhelir a chadernid sefydliadol, a chworwm GASC a dilyniant sicrwydd. Mae'r asesiad perthnasedd yn ystyried y trefniadau gweithredol ar lefel rhaglen heb eu trin fel prawf bod pob rheolaeth gorfforaethol yn effeithiol.

Casgliad perthnasedd cyffredinol: ni nodwyd unrhyw fethiant llywodraethiant arwyddocaol. Mae'r materion uchod yn cael eu trin fel materion datblygu-llywodraethiant neu reoli-gwella ac maent yn cael eu cynnwys yn y Cynllun Gwella Llywodraethiant.

8. Cynllun gweithredu gwella llywodraethiant 2026/27

Mae'r Cynllun Gwella Llywodraethiant yn cynnwys y nifer fach o gamau gweithredu, mesuradwy penodol a berchnogir sy'n deillio o'r asesiad tystiolaeth a pherthnasedd. Bwriedir iddo ganolbwyntio'r sylw corfforaethol ar y trefniadau llywodraethiant y mae angen eu cwblhau, eu cryfhau neu eu gwreiddio ymhellach yn ystod 2026/27.

Cyfeirnod	Cam	Arweinydd	Targed	Sicrwydd / adrodd	Statws
1	Cymeradwyo a gwreiddio Strategaeth Rheoli Risg gorfforaethol y Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r gofrestr risg gorfforaethol, gyda chysylltiadau clir â risg weithredol, risg rhaglenni a phrosiectau ac adrodd/uwchgyfeirio cymesur.	Prif Swyddog Cyllid	31 Rhagfyr 2026	Uwch swyddogion; GASC; CBC	Ar waith

Cyfeirnod	Cam	Arweinydd	Targed	Sicrwydd / adrodd	Statws
2	Cwblhau'r adolygiad o'r fframwaith cyfansoddiadol a gwneud penderfyniadau, gan gynnwys dirprwyaethau swyddogion, Rheolau Gweithdrefnau Contractau, templedi contractau wedi'u diweddaru, trefniadau blaenwaith a rheolaethau cryfach ar gyfer cyhoeddi penderfyniadau aelodau a swyddogion a phapurau cyfarfodydd yn brydlon.	Swyddog Monitro / Caffael / Gwasanaethau Democraidd	31 Ionawr 2027	GASC / CBC	Ar waith
3	Cwblhau a gwreiddio trefniadau llywodraethiant democrataidd a moesegol cymesur. Gweithio gyda'r chwe chynghor cyfansoddol i hwyluso sefydlu a gweithredu trefniadau trosolwg a chraffu cymesur ar y cyd, gan gynnwys cytuno ar y cymorth gweinyddol a phroffesiynol angenrheidiol; sefydlu a chynllunio gwaith yr Is-bwyllgor Safonau, mabwysiadu Cod Ymddygiad gweithwyr, cwblhau polisiau chwythu'r chwiban a gwrth-dwyll, a pharhau i gynnal trefniadau buddiannau.	Swyddog Monitro / Gwasanaethau Democraidd	31 Mawrth 2027	Pwyllgor(au) perthnasol; CBC	Ar waith

Cyfeirnod	Cam	Arweinydd	Targed	Sicrwydd / adrodd	Statws
4	Cwblhau a gwreiddio Cytundeb Lefel Gwasanaeth gwasanaethau a letyir gyda pherchnogaeth glir, safonau gwasanaeth a threfniadau uwchgyfeirio; parhau ag adolygiad capasiti/cadernid cymesur; a darparu crynodeb cryno ar draws y Cyd-bwyllgor Corfforedig o ganlyniadau strategol, perfformiad ac eithriadau perthnasol gan ddefnyddio adroddiadau rhaglenni presennol.	Prif Weithredwr / Rheolwr Adnoddau a Gweithrediadau	Cytundeb Lefel Gwasanaeth erbyn 31 Hydref 2026; adolygiad integredig o adrodd a chydnerthedd erbyn 31 Mawrth 2027	Uwch swyddogion; GASC/CBC	Ar waith
5	Cryfhau cadernid yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, gan gynnwys cynllunio presenoldeb/cworwm a chynllunio gwaith blynnyddol cymesur, a thracio camau gweithredu Archwilio Mewnol, Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru mewn modd integredig gan uwchgyfeirio eitemau hwyr/risg uchel.	Swyddog Monitro / Prif Swyddog Cyllid	31 Rhagfyr 2026	GASC / CBC	Ar waith

Bydd y Swyddog Monitro yn parhau i adolygu'r Cynllun Gwella Llywodraethiant a gall gyfuno, diwygio neu gau camau gweithredu lle mae tystiolaeth yn dangos bod y canlyniad llywodraethiant arfaethedig wedi'i gyflawni.

9. Casgliad sicrwydd a chymeradwyo

Datganiad y Prif Weithredwr ar lywodraethiant

Fel Prif Weithredwr, rwy'n cydnabod fy nghyfrifoldeb dros sicrhau bod gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig drefniadau rheoli priodol, capasiti sefydliadol a rheolaethau mewnol i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei swyddogaethau statudol a strategol.

Yn ystod 2025/26, parhaodd y Cyd-bwyllgor Corfforedig i ddatblygu ei drefniadau llywodraethiant corfforaethol ar ôl trosglwyddo cyfrifoldebau'r Cynllun Twf ac ehangu ei fodel gweithredu. Parhaodd rheolaethau a threfniadau adrodd sefydledig ar lefel rhaglen i weithredu, wrth i waith fynd rhagddo i gryfhau rheoli risg corfforaethol, capasiti sefydliadol a ffurfioli trefniadau gwasanaeth a gynhelir.

Rwy'n cydnabod y gwelliannau llywodraethiant a nodir yn y Datganiad hwn, gan gynnwys yr angen i gwblhau a gwreiddio'r fframwaith rheoli risg corfforaethol, cryfhau trefniadau democrataidd a sicrwydd, a datblygu adroddiadau perfformiad corfforaethol ymhellach.

Rwy'n cefnogi'r Cynllun Gwella Llywodraethiant a byddaf yn sicrhau bod y trefniadau rheoli angenrheidiol ar waith i oruchwylio'r gwaith o'i gyflawni ac adrodd ar gynnydd i'r cyrff priodol sy'n aelodau ohono.

Alwen Williams, Prif Swyddog Gweithredol, Uchelgais Gogledd Cymru, 16 Medi 2026

Casgliad sicrwydd cyffredinol

Ar ôl ystyried y dystiolaeth a ddarparwyd ac a geisiwyd at ddibenion yr ymarfer hwn, ynghyd â sicrwydd a ddarparwyd gan y Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Cyllid, y casgliad cyffredinol yw bod fframwaith llywodraethiant y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi rhoi sicrwydd rhesymol bod ei swyddogaethau wedi cael eu cyflawni'n gyfreithlon, yn effeithiol ac yn atebol yn ystod 2025/26. Nid yw'r adolygiad wedi nodi unrhyw fethiant llywodraethiant arwyddocaol a fyddai'n tanseilio'r casgliad hwnnw'n sylweddol.

Fodd bynnag, mae'r adolygiad wedi nodi nifer o feysydd lle mae angen datblygu, ffurfioli neu wreiddio trefniadau llywodraethiant ymhellach, gan adlewyrchu model gweithredu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig sy'n esblygu, a throsglwyddo cyfrifoldebau ychwanegol yn ystod y flwyddyn. Mae'r rhain yn cynnwys (i raddau mwy neu lai) rheoli risg gorfforaethol, trefniadau cyfansoddiadol a gwneud penderfyniadau, llywodraethiant moesegol, trefniadau gwasanaeth a gynhelir a chadernid trefniadau archwilio a sicrwydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

Er nad yw'r materion hyn yn tanseilio'r casgliad sicrwydd cyffredinol yn unigol nac ar y cyd, mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cydnabod bod angen Cynllun Gwella Llywodraethiant strwythuredig i sicrhau bod gwendidau a nodwyd yn cael sylw, bod cyfrifoldebau'n cael eu neilltuo'n glir a bod gwelliannau'n cael eu cyflawni o fewn amserlenni y cytunwyd arnynt. Felly, mae'r Cynllun yn rhan annatod o ymrwymiad y Cyd-bwyllgor Corfforedig i gryfhau ei drefniadau llywodraethiant a sicrhau eu bod yn parhau i fod yn gymesur ac yn effeithiol wrth i'r sefydliad ddatblygu.

Ar ôl i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ei gymeradwyo, bydd y gwaith o gyflawni'r Cynllun Gwella Llywodraethiant yn cael ei fonitro drwy'r Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, gyda chynnydd, oedi ac eithriadau perthnasol yn cael eu hadrodd i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ar adegau priodol.

Mark Watkins, Swyddog Monitro Uchelgais Gogledd Cymru, 16 Medi 2026

Llofnodion

Cadeirydd Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd	Prif Weithredwr
Llofnod: Cyng. Mark Pritchard, Cadeirydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig Dyddiad:	Llofnod: Alwen Williams, Prif Weithredwr Dyddiad: